A°. 1859. N°. 201.

WOENSDAG 24 AUGUSTUS.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

PUBLICATIE.

De Commissaris des Konings in de provincie Utrecht,

Gezien het besluit van heeren gedeputeerde Staten der provincie *Utrecht*, dd. 18 Augustus 1859, no. 8;

Gelet op art. 11 der wet van 13 Junij 1857 (Staatsblad no. 87),

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de opening der jagt in deze provincie is bepaald op *Woensdag den 7. September aanstaande*, doch dat de *lange jagt* alleen des *Dingsdags* en des *Vrijdags* van iedere week zal mogen worden uitgeoefend.

En ten einde niemand eenige onwetendheid hiervan voorwende zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar sulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan te *Utrecht*, den 19 Augustus, 1859.

De Commissaris des Konings voornoemd,
Bij afwezen,
Het Lid van gedeputeerde Staten,
A. J. VAN BEECK CALKOEN.

UTRECHT, Woensdag 24 Augustus.

De zaak der hertogdommen blijft de meest belangrijke in deze dagen, even als voor een paar jaar de zaak van de prinsdommen zoo geruimen tijd de belangstelling gaande hield. Het lot van Midden-Italië gaat ons echter meer ter harte, dan dat van de Donaugewesten; bij de laatste was het toch slechts de vraag: zullen beide prinsdommen onder 't bestuur van één vorst komen, gelijk de bevolking verlangde, of zullen er twee prinsen moeten gekozen worden? Bij Italië is het de vraag: zal het volk het regt hebben zijne vorsten te kiezen, nu de vroegere hunne regten op den troon verbeurd hebben, of zullen de natiën gedwongen worden zich weder te buigen onder het juk van prinsen, die het gewaagd hebben zich tegen de nationale belangen te stellen, en die daarom door de wettig gekozen volksvergaderingen met eenparigheid van stemmen zijn vervallen verklaard? 't Geldt hier een groot beginsel, dat moreel reeds beslist is, maar waarvan het nog niet zeker is, of het door bijzondere omstandigheden en belangen soms niet ditmaal zal worden miskend. Er zijn er steeds enkelen, die dit laatste vermoeden en zelfs schijnen te wenschen. Gelukkig is hun aantal luttel en is de openbare meening niet zoozeer afgedwaald, dat zij die enkelen volgt. Over 't algemeen wordt het regt van Midden-Italië gehuldigd, om zich zijne vorsten te kiezen, een regt dat onbetwistbaar wordt geacht, nu de Soevereinen, na zoo jammerlijke antecedenten, hunne staten ontvlugt zijn.

Hoezeer trouwens de hertogen de liefde hunner onderdanen verbeurd hebben, kan o. a. blijken uit de redevoering, waarmede de diktator *Farini* de Modeensche Kamer heeft geopend, en die wij onder Modena mededeelen. Als men werkelijk den loop der zaken in Midden-Italië nagaat, dan is het verwonderlijk, te zien, hoe er de vorsten de gelegenheid als 't ware hebben gezocht, om het behoud hunner troonen in de waagschaal te stellen. Wij voor ons gelooven dan ook niet aan hunne hervestiging in 't gezag, hoezeer Oostenrijk daaraan ook arbeide, en zelfs al wordt het daarin door Frankrijk helaas moreel gesteund. Men zegt, dat Sardinië bepaald de aansluiting aan zijn gebied zal afwijzen, en dat prins *Napoleon* evenzeer zal bedanken voor het aanbod eener kroon. Men verwacht, dat de Toskaners, Modenezen en Bolognezen dan van zelve zullen toegeven, en, ten einde raad, hunne vorsten zullen terugroepen. Dat is echter niet denkelijk. Midden-Italië organiseert zich zoo krachtig en wordt daarin zoo ferm door de Engelsche pers en de Britsche staatslieden gesteund, dat het niet gemakkelijk zal wezen de zaken zoo eenvoudig op den ouden voet terug te brengen, terwijl in Sardinië de openbare meening reeds begint te verklaren, dat de bepaalde en wettige uitspraak der bevolking van Midden-Italië aan Sardinië nadere pligten oplegt, en het kabinet van Turijn bijna noopt zich niet verder terug te houden, maar opentlijk zijne medewerking te verleenen aan die gewesten, die zich voor de vereeniging hebben verklaard, en die vereeniging aan te nemen en te waarborgen. Mogt koning *Victor Emmanuel* daartoe werkelijk kunnen besluiten, de moeijelijkheden zouden te grooter worden. Het kabinet van Londen moge Sardinië tot zoo iets kunnen aanzetten, de koning zal daartoe zeker niet ligt overgaan zonder goedkeuring van zijn bondgenoot keizer *Napoleon*, ofschoon hij zijne Italiaansche nationale staatkunde van den anderen kant niet kan prijs geven, als bij de *prestige* in Italië aan den naam van 't Savooische huis verbonden althans wil behouden.

Heeft *Farini* tegen 't huis van Este een tal van feiten uit de geschiedenis bijeengebragt, die het gemis van achting der bevolking voor 't vorstenhuis kunnen wettigen, — met het huis van Lotharingen stond het minder kwaad, en vroeger ten minste had dat huis zich eerbied en liefde van de Toskaners verworven. Sinds de jammerlijke invloed van Weenen er over heerschte, is dat echter anders geworden, en heeft zich evenmin te Florence als te Modena een enkele stem ten gunste der Soevereinen uitgelaten. Die verlaten toestand spreekt luide, waar anders vorsten ook bij gedwongen vertrek nog altijd vrienden houden. Dit geeft den Britschen bladen vooral regt de partij van Midden-Italië bijna eenstemmig te kiezen. De *Times* doet dat met veel warmte; de *M. Post* zegt, dat een herstel der hertogen door het geweld der wapenen »eene groote schande zou zijn voor de openlijke zedelijkheid, een jammerlijk schandaal voor de beschaving der 19. eeuw, een groote oneer voor Frankrijk en eene niet minder groote beleediging voor Engeland." Dat is veel gezegd voor 't orgaan van lord *Palmerston*. — 't Is echter te meer zonderbaar, dat, behalve de ultramontaansche bladen, alleen *le Pays* de volledige nakoming der voorwaarde van Villafranca predikt, in strijd met de geheele rij bekende fransche bladen.

De amnestie in Frankrijk uitgevaardigd doet ook in Duitschland denken aan vele Duitsche staatkundige veroordeelden. Het *Akener dagblad* dringt er teregt op aan, dat ook Duitschland zijne amnestie erlange en dat Pruissen daartoe het voorbeeld geve. — De Pruiss. koning herstelt; de leden van 't kon. gezin zijn daarom weder in verschillende rigtingen op reis gegaan.

Berigten uit Engelsch Indië gewagen nog van rebellen, die te Sangoor, te Gwalior en te Radjpootana moesten bestreden worden, terwijl de Sickspremiën verlangen, om onder de wapens te blijven en de Europ. troepen voor een groot deel naar Europa terug willen. Toch is er in Indië dankdag gehouden voor de nederlaag en vernietiging van den opstand.

De sinds gister ontvangen **telegrafiesche dépeches** laten wij hieronder volgen:

Bern, Dingsdag. De gevolmagtigden hebben door tusschenkomst van den bondsraad, de kantonnale regering van Zurich hunnen dank doen toekomen voor de uitmuntende ontvangst, die hun te Zurich ten deel is gevallen.

De heer *von Mettiz* is met dépeches van Weenen te Zurich aangekomen.

Bern, Dingsdag. Het bevestigt zich, dat de uitslag der konferentie gunstig zal zijn.

De heer *Desambroix* heeft den heeren *de Colloredo* en *de Bourqueney* een bezoek gebragt.

Triest, Dingsdag. Het Oostenrijksche fregat Novara is gisteren te Ragusa aangekomen, alwaar de aartshertog *Ferdinand Max* met zijn eskader insgelijks is gearriveerd.

Marseille, Dingsdag. Brieven uit Tanger, heden morgen hier ontvangen, melden dat de Keizer van Marokko te Mequinez ernstig ziek ligt. Engelsche geneesheeren zijn ontboden en in allerijl derwaarts vertrokken. In geval van overlijden vreest men voor onlusten.

Modena, Dingsdag. De volksvergadering heeft in hare zitting van heden besloten:

1. de diktatuur van *Farini* te doen voortduren met volmagt om eene leening te sluiten van 5 millioen;

2. tot oprigting van een gedenkteeken ter herinnering aan den algemeenen volkswensch tot vervallen verklaring van *Frans V* en aansluiting aan Sardinie;

3. te verklaren, dat de vrijwilligers die voor den onafhankelijkheids oorlog zijn uitgetrokken, zich jegens het vaderland verdienstelijk hebben gemaakt;

4. den diktator op te dragen, bij de mogendheden pogingen in het werk te stellen voor de vrijlating der staatsgevangenen door *Frans V* meêgenomen.

De vergadering is daarop geprorogeerd.

Bern, heden, Woensdag. Gisteren hebben de gevolmagtigden van Frankrijk en Oostenrijk gedurende twee uren eene konferentie gehouden.

Londen, Woensdag. Er zijn berigten uit Calcutta van den 16 Julij. Ten einde den inval der rebellen in Oude te kunnen afslaan, is eene sterke policiemagt aan de grenzen gekoncentreerd. De troepen der kompagnie nemen bij groote massas haar ontslag; de regering heeft reeds twee schepen afgehuurd om 1200 man dier troepen naar Engeland terug te voeren.

Van Hongkong wordt van den 5 Julij gemeld, dat de Engelschen koncentreren een sterk eskader om de gezanten naar Peking, langs de Peiho te eskorteren.

Parijs, heden Woensdag. De *Moniteur* bevat de volgende mededeeling:

»De Keizer bevolen hebbende, dat het effektief des legers op voet van vrede worde gebragt, heeft de minister van oorlog bevel gegeven, met 20 Sept. de soldaten die in 1859 uitgediend hebben naar hunne haardsteden terug te zenden. Voorts zal een driemaandelijksch verlof verleend worden aan hen op wie de gevallen van vrijstelling toepasselijk zijn voorzien bij de wet van 1832, en aan hen die in het onderhoud van hunne familiën voorzien.

Te Rijssel is tot afgevaardigde gekozen de heer *Bernard.*

Men spreekt van een finantieel en industrieel kongres, dat te Saint-Sauveur zal worden gehouden om te beraadslagen over het nemen van gewigtige maatregelen in het belang van de uitbreiding der handelszaken.

— Z. M. heeft benoemd, in de prov. Utrecht: tot heemraad van het waterschap van Willeskop, Kort Heeswijk en Blokland, den heer *J. Benschop*; tot schout van de polders beoosten Heinoomsvaart onder Wilnis en bewesten Bijleveld, onder Oudhuizen gemeen, den heer *J. G. de Voogt;* tot schout van den polder bewesten Heinoomsvaart onder Wilnis, den heer *J. G. de Voogt*; tot schout van den polder beoosten Bijleveld onder Oudhuizen den heer *K. Verdam.* — Voorts heeft Z. M. tijdelijk in dienst gesteld: als dir. der gestichten te Ommerschans en Veenhuizen *J. van Konijnenburg;* als adj.-direkteuren: van het gesticht te Ommerschans *A. Hulst;* van de gestichten te Veenhuizen, no. 1, *C. W. Rensing*; no. 2, *J. F. Krieger;* no. 3, *S. B. Drijber.*

Z. M. heeft den 2. luit. *G. E. C. Guffroy*, van het 3. reg. vesting-art., overgeplaatst bij het wapen der art. van het leger in Oost-Indië.

— Een regeringstelegram, dd. Batavia 3. Julij 1859 meldt, dat de orde te Bandjermasin zich herstelt, en dat overigens alles goed gaat.

— Men verneemt dat bij de regering te 's Hage de tijding is ontvangen, dat de telegraafkabel voor de verbinding van Singapore via Banka met Batavia, aan boord van eene stoomboot, genaamd **Bahiana**, uit Liverpool zou gestoomd zijn.

— Van Plymouth wordt van den 21 dezer geschreven: Gisteren morgen arriveerde alhier het Ned. oorlogsfregat Admiraal van Wassenaar, onder bevel van den kapitein ter zee Jhr. *H. J. L. T. de Vaynes van Brakell*, van het Nieuwe Diep, bestemd naar Lissabon. Deze bodem salueerde de nationale en admiraalsvlag, hetgeen door de citadel en het wachtschip te Devonport werd beantwoord.

*— Naar men verneemt, is de 1. officier van gezondheid der 2. kl. *Persille*, thans leeraar aan de kweekschool voor militaire geneeskundigen alhier, met den 1. Sept. aanstaande eervol uit die betrekking ontslagen en overgeplaatst bij het garnizoen te Nijmegen, zullende hij alhier worden vervangen door den off. van gez. 1. kl. *Timmerman*, van het garnizoen te Leeuwarden, zijnde tevens de off. van gez. 1. kl. *Pilgrim* van Deventer naar laatstgemeld garnizoen verplaatst.

Ten gevolge van het aantal zieken, dat in het Rijks hospitaal alhier moet geplaatst worden, is de ruimte der zalen thans niet voldoende, en is in de Willemskazerne eene zaal voor herstellenden ingerigt.

*— Als naar gewoonte heeft de Utrechtsche vereeniging van veeartsen op jl. Zaturdag wederom hare zomervergadering gehouden. Deze keer in het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen alhier. Onder de belangrijke veeartsenijkundige voorvallen van genees-, heel- en verloskundigen aard, die er verhandeld zijn, bekleedde de tegenwoordig heerschende varkens-

ziekte eene voorname plaats. In het breede is over hare behandeling en voorbehoeding gesproken. Men kwam vrij algemeen daarin overeen, dat bij de hevige gevallen in deze ziekte er weinig heil van geneesmiddelen te wachten is; maar dat bij een minder hevig en meer langzaam beloop, er met vrucht gebruik kan worden gemaakt van braakwijnsteen, salpeter, glauberzout, kamfer, minerale zuren en chloorwater enz. al naar gelang van den gevorderden ziektetoestand der dieren; doch, bovenal werd het wenschelijk geacht eene betere leefregelkundige behandeling aan de varkens te verschaffen, voor zoo ver die met het belang der varkenshouderij is overeen te brengen. Onder deze leefregelkundige voorschriften, die vooral tot voorbehoeding der dieren moet verstrekken, werden genoemd: hoogere ligplaatsen dan de gewone, ruime hokken die niet in de nabijheid der mestvaalten moeten zijn, maar liever bij helder water waarin de dieren zich kunnen baden, het dikwijls begieten met zuiver water, zuiver versch stroo, het behoorlijk afvloeijen der urine en wegnemen der vaste uitmengselen, in een woord alles, wat den varkens eene zuiveren dampkring kan doen inademen, ze niet te veel aan den invloed der zomerwarmte blootstelt, bij het genot eener behoorlijke voeding en verfrisschende bekoeling.

Op zulk eene wijze heeft de Utrechtsche veeartsenijkundige vereeniging ook getracht nuttig te zijn voor het algemeen welzijn en zich niet alléén verdiept in wetenschappelijke kwestiën.

— Door de heeren mr. *C. W. J.* baron *v. Boetzelaer v. Dubbeldam*, mr. *A. J. v. Beeck Calkoen*, mr. *C. L. Schuller tot Peursum* en dr. *H. H. Kemink*, is alhier opgerigt eene Christelijke-Hervormde burgerschool.

Als hoofd-onderwijzer dezer school is aangesteld de heer *W. Vos*, tot dus verre hoofdonderwijzer te Aardenburg. Deze school is in twee hoofd-afdeelingen verdeeld en bestemd voor kinderen van beiderlei kunne. Het schoolgeld der 1. afd. is *f* 4, en der 2. afd. *f* 9 in de drie maanden. De schoolboeken zijn hieronder begrepen. De leeftijd der kinderen is boven de 5 jaren. Deze school zal geopend worden den 1 Oktober aanstaande en gevestigd zijn aan het Domskerkhof alhier. *E. bl.*

*— Uit Wijk bij Duurstede schrijft men ons van gister:

„In de vergadering van den gemeente-raad alhier is op heden medegedeeld, dat de nieuw opgerigte dag- en kostschool op den 12. September ek. zal geopend worden, en dat de instituteur *Petri* zijne benoeming als hoofdonderwijzer bij die inrigting aanneemt.

„Almede heeft de raad eene keuze gedaan uit de ingekomen plans voor een nieuw te bouwen dag- en kostschool, waarvan de vervaardiger, bij opening van het naambriefje, bleek te zijn de heer *A. W. van Erkel*, te Arnhem, en aan wien dus ook de uitgeloofde premie zal worden toegekend."

— De gemeenteraad van Arnhem heeft als maatstaf voor de heffing van opcenten op de navolgende rijksbelastingen, zoo als die met 1 Jan. 1860 zullen geheven worden, vastgesteld: 60 opcenten op het buitenl. gedistilleerd, 38 opcenten op het binnenl. gedistilleerd en 25 opcenten op de buitenl. likeuren.

— Aan den gemeente-raad te Groningen is eene subsidie van *f* 9000.— of $^2/_3$ der kosten gevraagd, tot daarstelling van eene bad- en zweminrigting aan 't Hoornsche Diep. Het nut der zaak erkennende stellen B. en W. voor de zaak aan te houden, omdat door 't plan van gedep. St. om het Hoen- en Hoornsche Diep in verbinding te brengen de daarstelling veel minder kostbaar zou kunnen worden.

*— Uit Leijden schrijft men ons:

„Niet gelukkig scheen de keuze der kommissie uit herv. gemeenteleden, om tot een duurzaam aandenken voor ds. *Laurillard's* besluit ten aanzien van het beroep naar Amsterdam, de tinnen wijnkannen bij de avondmaalsbediening door zilveren te vervangen. Zeker zou het pleiten voor den echt protestantschen geest der gemeente, als zij boven zulke bloot materialistiche blijken van erkentelijkheid, de voorkeur gaf aan eene morele openbaring van hare zucht, om die daad van opofferende liefde in een gezegende herinnering te houden. Men wil liever het behoeftig weduwenfonds voor de predikanten te gemoet komen door eene krachtige ondersteuning en dat is een [...]werk van christelijke liefde. Zoo er al zijn die verbetering van orgels, vermeerdering van zilveren doopvonten, vernieuwing van zitplaatsen begeeren, voor de geldelijke bijdrage, die zij aanbieden, den geest der meerderheid schijnt toch geneigd te zijn, het wezen der godsdienst boven de uiterlijke vormen te stellen, en wat kennis en stichting bevorderen kan, te kiezen boven hetgeen de zinnen streelt.

Intusschen is men hier op een ander terrein ten [...]n het uiterlijke niet zoo geheel onverschillig, [...]u het nieuwe gebouw op de kleine Ruine geheel [...]tooid en de beschutting, die het omgaf is weggenomen, schat men die bebouwing van een open plein op hoogen prijs. Dat gedeelte der stad is werkelijk daardoor verfraaid, 't geen niet altijd bij het stichten van akademische gebouwen werd in het oog gehouden. Nu is het wel waar, dat het hoofddoel is de bevordering van het belang der wetenschappen; maar dit behoeft toch ook niet aan de zucht tot verfraaijing opgeofferd te worden. Misschien staat daarmede in verband de onevenredige maar toch bevallige verdeeling van den tuingrond. Als het jeugdige boomgewas en kracht zal zijn toegenomen, waarop het oog der vereeniging de vriendschap nacht en dag rust, zal een volgend jaar de plek onkenbaar zijn, waarop bij vroegere akademiefeesten stadgenoot en vreemdeling zich vereenigden, maar ook de herinnering uitgewischt aan noorderwind en regenvlaag die wel eens het feestelijk zamenzijn verstoorden.

„Gelukkig leeft men in de verwachting van een nieuw, voor zulke feesten ook diensbaar, societeitsgebouw, op een der stads vesten te verkrijgen, dat tevens voldoen zal aan de eischen van kunst en smaak, op het gebied der architektuur in de tweede helft der negentiende eeuw.

— Tot vervulling der plaats van wijlen Ds. *v. d. Leeuw* is te Amsterdam het volgende alfabetiesch gestelde 12tal opgemaakt: DD. *Berlage* te Zalt-Bommel, *Fabius JCz.* te IJsselstein, *Hooykaas Herderschee* te Nijmegen, *Kits van Heyningen Hz.* te Deventer, *ten Kate* te Middelburg, *de Keyser* te Arnhem, *van der Leeuw Wz.* te Alkmaar, *van Oosterzee* te Rotterdam, *Poortman* te Zwolle, *Romeny HJz.* te Leeuwarden, *Scheffer* te Enschedé en *Schuuring JDz.* te Hoorn.

— Zondag werd onder de ochtend-godsdienstoefening in de Hervormde kerk te Harderwijk de gemeente door eenen panischen schrik getroffen, daar men op eens de lichtkroonen zich heen en weder zag bewegen; bij velen vond de gedachte aan eene ligte aardschudding plaats. De architekt en een der kerkvoogden begaven zich onverwijld naar het verwulf, maar konden daar niets bemerken wat tot beweging der kroonen aanleiding gaf; inmiddels hadden verscheiden personen het kerkgebouw verlaten. Tot nog toe heeft men de oorzaak van dit ongewone verschijnsel niet kunnen opsporen.

— Men schrijft uit 's Bosch: Het getal zieke militairen vermeerdert van dag tot dag; meer dan de helft der bij het algemeen depôt van discipline overgeplaatsten zijn in de loop der vorige week ter verpleging opgenomen.

— De Haarlemmer mobiele schutters hebben Maandag het 25. verjaarfeest van hun terugkeer plegtig gevierd.

*— Naar men verneemt zijn in de zitting van het kantongeregt te dezer stede, van den 5 Augustus 1859, vijf en twintig personen tot boeten of gevangenisstraf verwezen, ter zake van:

1 beleedigen met woorden, zonder daartoe uitgetergd te zijn;
4 verwekken van nachtgerucht, ter verstoring van de rust der ingezetenen;
4 zonder eigendom noch vruchtgebruik te hebben, zich te begeven op eens anders bezaaid land, tot het plukken van bloemen;
4 overtreding der wet op de Jagt en Visscherij;
1 zonder vergunning houden van eene mestvaalt en varkens;
4 zonder konsent te rijden van met honden bespannen voertuig;
2 zonder vergunning ledigen van secreetputten;
1 bij het ledigen van een secreetput bezigen van ongedekte emmers en schuit en zonder lantaarn;
3 tusschen des avonds 11 en 's morgens 5 ure, open zijn van tapperijen; en
1 zich op dien tijd daarin bevinden.

— Eergister is van Eindhoven te 's Bosch in het tuchthuis overgebragt zekere *v. A.*, die de vorige week uit de weide tusschen Cromvoirt en Vught twee beste melkkoeijen heeft ontvreemd, ze in den nacht naar Son en Breugel vervoerd, waar den volgenden dag jaarmarkt was, en aldaar verkocht heeft. *V. A.* is welgezeten landbouwer op eene hoeve tusschen Schijndel en St. Oedenrode, en hoewel vijftien koeijen en twee paarden op zijn stal hebbende, stal hij twee koeijen, om van de opbrengst daarvan zijne landpacht te betalen. De dief heeft alles beleden, en zal voor zijne handelwijze zwaar moeten boeten. *A. C.*

— Te 's Hage hebben policie-agenten, die een dronken Scheveninger arresteerden, het te kwaad gekregen met eenige dorpgenooten van den onwillige, ten gevolge waarvan er nog 3 Scheveningers werden in hechtenis genomen.

— Men verneemt dat de heer *J. E. de Vries*, voornemens is in de maand September eene reeks tooneel-voorstellingen in het lokaal van den Vaudeville Français te geven en tot dit einde zich onder anderen heeft verzekerd van de medewerking der HH. *Peters*, *Albregt*, *Metsch* en de dames *Kleine* en *Albregt-Engelman*.

— Door den heer *Ph. d'Hooghe*, direkteur van den koninklijken Franschen schouwburg, is thans publiek gemaakt het prospektus over 1859—1860. Daaruit blijkt dat verscheidene nieuwe opera's in studie zijn, onder welke *Le Pardon de Ploërmel* (Meijerbeer) *Le Diable au Moulin* (Gevaert) en *Maitre Pathelin* (Bazin), welke reeds gedurende het 1. kwartaal van het abonnement zullen worden ten tooneele gevoerd; vervolgens zal worden gemonteerd *Faust* van Gounod, en indien al de moeijelijkheden welke zich mogten voordoen zullen kunnen worden overwonnen, hoopt de direkteur ook de *Herculanum* van *Felicien David* ten tooneele te kunnen brengen.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 23 *Aug.*, 1.02 El.; - AP. 7.97. Gev. 2 d.

Spoorwegen.

Het *Hand.bl.* zegt, met ingenomenheid te hebben gezien, dat zich overal spoorweg-kommitees vormen, om de zaak, die sinds eenigen tijd zooveler aandacht trekt, tot een goed einde te brengen. Daartoe zullen adressen, die meestal meer van lokalen aard zijn en plaatselijke belangen voorstaan, weinig doen. Het *zamenwerken* van verschillende spoorweg-kommitees kan echter, tot de vervulling van 't geen men verlangt, uitermate dienstig wezen. Maar *zamenwerking* moet er zijn, en om die te bevorderen kan er veel door 't Amsterdamsch-Utrechtsch kommitee gedaan worden. Wij hopen, dat men dit bijtijds zal inzien, en men zich daartoe met de te vormen kommitees in 't Noorden en Zuiden zal vereenigen. *Eendragt maakt magt* is de oud Hollandsche spreuk, die hier in de eerste plaats hare kracht kan toonen; *eendragtige werking* kan alleen iets baten, waar helaas de regering eenmaal zoo verkeerden weg omtrent de spoorwegrigtingen heeft ingeslagen. Die *eendragtige werking* is te meer noodzakelijk, omdat anders de mogelijkheid nog zou kunnen bestaan, dat men het Noorden en Zuiden er toe bragt de thans voorgestelde slechte lijnen aan te nemen, niet omdat men *die* lijnen er begeerde, maar omdat men *spoorwegen* wilde, hoe zij zich dan ook aan de bestaande lijnen aansloten.

Het *Handbl.* zegt zeer teregt:

„Dat zich overal algemeene spoorweg-kommitees vestigen, is onze innige wensch. Deze kunnen onderling in overleg treden, nopens hetgeen het wezenlijk belang van het rijk vordert. Aller pogingen kunnen zich dan naar één doel uitstrekken en dan valt het niet te betwijfelen, of de taak van de Regering en van de vertegenwoordiging, tot dusver ten deze zoo uiterst moeijelijk, zal zeer gemakkelijk worden gemaakt. Als wij toch niet mistasten dan wenscht men vrij algemeen, dat Utrecht het middenpunt van de spoorwegen in dit rijk zij. Dat was vroeger ook de meening van de Regering en van de Tweede Kamer. Staat dit vast, dan kan men zich spoedig verstaan over de lijnen, die aangelegd moeten worden, wil men al de provinciën het genot en de voordeelen van spoorwegen doen trekken. Dan moeten de voorloopig aangegane koncessien van zelven eene geheele wijziging ondergaan, en dan weet de Regering reeds met genoegzame zekerheid vooraf te berekenen, welk het lot zijn zal van hare ontwerpen, zoo die niet gewijzigd worden. Al meer en meer heeft het denkbeeld veld gewonnen, om Utrecht tot midden- het verbindingspunt tusschen het Noorden en het Zuiden te doen zijn. Neemt men dit aan, dan zal het Noorden ook met Noord-Holland, met Utrecht, met Noord-Brabant, Limburg en Zeeland eene lijn kunnen trekken, en dan zal gewis ook Gelderland bij dergelijk spoorwegverbond volstrekt niet lijden, maar zullen zijne belangen zeer worden behartigd. Het was dus regt aangenaam te ontwaren, dat men dat hoofddenkbeeld: Utrecht zij het middenpunt in het Noorden, al meer en meer beaamt. Nu hopen wij, dat men zich spoedig algemeen in dien geest verklare, ten einde dat als eene uitgemaakte zaak worde aangenomen. Wij behoeven niet te zeggen, dat wij thans een gewigtig oogenblik voor het vraagstuk der spoorwegen beleven. De tijd snelt spoedig voorbij en hebben er geene buitengewone omstandigheden plaats, dan zal aldra de dag gekomen zijn, waarop dat gewigtig onderwerp *au fond* in de Tweede Kamer zal behandeld worden. De regering verkeert nu in de laatste periode van overweging. Haar te overtuigen, dat zij in hare plannen heeft gedwaald, is aller pligt. Wordt er nu eene algemeene roepstem aangeheven, blijkt eerlang van den eenparigen wensch van verre het grootste deel des lands, dan mag men het daarvoor houden, dat zij voor overtuiging vatbaar is, en dat zij niet tot het uiterste hare ontwerpen zal volhouden, als zij genoegzame zekerheid heeft, dat deze de goedkeuring van de vertegenwoordiging niet zullen wegdragen."

— De *Amst. Ct.* doet heden uitkomen dat de zuiderlijn, gelijk die gekoncessioneerd is, voor Amsterdam een omweg daarstelt van 83 of 100 mijlen, terwijl de daarstelling van de lijn van Utrecht uitgaande voor Rotterdam slechts een omweg is van 5 of 21 mijlen, al naar dat men de rigting neemt over Kuilenburg of Maarsbergen.

Het verschil is te groot, om niet dadelijk te doen zien, aan welke zijde de billijkheid staat.

De *Amst. Ct.* voegt er bij: „Wij voor ons zijn in gemoede overtuigd, dat de transito-handel van Rotterdam in het allerminst niet benadeeld kan worden door eene spoorweg-verbinding, die in het ongunstigste geval 21 mijlen langer zou zijn dan de begeerde weg, en die met dezen gelijk zou staan,

wanneer de rigting Utrecht-Kuilenburg werd aangenomen; maar het voordeel der centrale lijn zou boven de Rotterdamsche groot zijn. Immers ook voor Amsterdam en geheel Noord-Holland (men herinnere zich de Zaanstreek met hare talrijke fabrieken) ware de Utrechtsche weg bruikbaar; de bruggen in die rigting kunnen zonder beweegbare deelen gemaakt worden, en zullen dus de scheepvaart niet stremmen; de kunstwerken zullen niet de ontzettend groote kosten eisschen, die voor de Rotterdamsche lijn gevorderd worden; de weg past in het aangenomen verdedigingsstelsel en verhoogt daarvan de waarde; eindelijk wordt langs den Utrechtschen weg eene doeltreffende verbinding tusschen het Noorden en Zuiden des Rijks tot stand gebragt. — Intusschen moet, wanneer een goed geheel tot stand zal komen, waaruit zich later een meer volkomen spoorwegnet zal kunnen ontwikkelen, ook de Noorderlijn zooveel mogelijk voortzetting der Zuiderlijn worden: van daar de noodzakelijkheid van den Utrecht-Deventerschen weg, die, Twenthe doorsnijdende, tevens én voor Amsterdam én voor Rotterdam én voor Harlingen eene zeer doeltreffende verbinding met Rheine zal geven. Maar de regering deinst terug voor de eischen der Ysselsteden, die zoo belangrijke bijdragen uit de gemeentekassen hebben toegezegd. Welnu, is het geen bewijs hoe verkeerd dat bedelstelsel werkt? Zutphen, een plaatsje bijna geheel zonder handel, dat van zijne eigendommen, de verteringen zijner aristokratie, het garnizoen, enz. leeft, Doesborgh nog onbeduidender, geven den toon, en de regering die juist in deze zaak vastberaden te werk moest gaan, strekt waggelende de handen naar alle zijden uit, of zij geene meerderheid voor hare spoorwegwetten mogt bijeenrapen. Zoo het haar gelukte, zouden dan achting en invloed haar deel worden? Wij betwijfelen het, want ten slotte regeert men niet door transaktie. Mogt dan de regering liever alsnog erkennen, dat zij gedwaald heeft, en tot waarachtig heil der natie een weg inslaan, meer harer waardig dan dien zij thans betreedt!"

— Het adres uit het voormalig vierde distrikt der provincie Zeeland, tot ondersteuning van het adres van de kommissie tot bevordering der Zeeuwsche spoorwegbelangen, is dezer dagen, voorzien van 121 handteekeningen van voorname ingezetenen, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden.

MADRID, 20 Augustus.

Men verzekert, dat verscheidene afgevaardigden voornemens zijn den Kortes een voorstel te doen, strekkende om der kommissie, die belast is geweest met het volhouden der beschuldiging tegen *Collantes*, openlijk dank te betuigen.

De bladen bevatten heden eene beëedigde verklaring, ten bewijze strekkende, dat men voor 6000 £ *Mora's* stilzwijgen heeft willen koopen.

MODENA, 20 Augustus.

De rede waarmede de heer *Farini* de volksvergadering te Modena geopend heeft is van den volgenden inhoud:

"Gij zijt in het Parlement vereenigd om, met soeverein gezag, te beraadslagen over het lot des volks, welks wettige vertegenwoordigers gij zijt. Daarom, is het mijn pligt u rekenschap te geven van het gebruik door mij gemaakt van de magt, mij verleend door de stemming der gemeenten. Daar echter onze zaak behandeld wordt voor de regtbank der openbare meening, acht ik het waardig en nuttig voor de geheele wereld aan te toonen, door welke oorzaken de Staten van Modena in den tegenwoordigen toestand gekomen zijn. — De hertogen van Este hebben hier geregeerd door den wil der gemeenten, die voor zich zelven onschendbare prerogatieven hadden bedongen. De prinsen zijn hun eed niet getrouw gebleven, en om hen te straffen heeft God zich bediend van de Fransche omwenteling, die bedwongen werd door het beschavend bestuur van *Napoleon I.* De Staten van Modena maakten toen deel uit van het koningrijk Italië, dat, dank zijner Latijnsche instellingen, zijnen soldaten en zijnen inlandschen overheidspersonen, met de burgerlijke reorganisatie een begin maakte en het toekomstig lot des vaderlands voorbereidde. Toen leefden de bevolkingen in goede verstandhouding met de regering, en gaven zij het beste denkbeeld van zich zelven en van den geest en de degelijkheid der Italianen. Bij den val van *Napoleon,* werden zij echter, als een oorlogsbuit, gegeven aan een Oostenrijksch prins, zoon der laatste prinses van *Este. Frans IV* schafte het *Côde Napoleon* met de geheele bestaande orde van zaken af, deed de verdraagzaamheid en de burgerlijke gelijkheid verdwijnen, verachtte kunde en genie, begunstigde onkunde en domheid, moedigde de huichelarij aan en gaarde groote rijkdommen bijeen; zijn eenige wet was zijne hebzucht, zijn wil. Hij stelde de militaire kommissiën, de strafoefeningen, de verbeurdverklaringen, de verbanningen in, onder godsdienstige en staatkundige voorwendselen. Hij bezoedelde den troon, ontwijdde het altaar, door de losbandige pers te bevoordeelen, die wraak riep in naam van godsdienst en troon, en lasterde in naam der waarheid. De vrije volkeren zijn goedertierend: laat ons vergeven! Dit noodlottig bewind werd, eerst schroomvallig, daarna vermetel, voortgezet, onder de regering van *Frans V.* De vader had geregeerd met behulp der Oostenrijksche bajonnetten; de zoon leverde, door de verdragen van 1847, het volk, den staat en zich zelven aan het Weener hof over; hij regeerde en bestuurde met Oostenrijksche geeselroeden voor zijn huis van Oostenrijk. Een vijand van al wat beschaving heet en van de nationale onafhankelijkheid, werd hij door den storm van 1848 weggesleept. Door de Oostenrijksche wapenen hersteld, beloofde hij eerst, onder den invloed der vrees, liberale instellingen; eens echter van die vrees bekomen, verbrak hij zijn woord. Ik zal zijne laatste handelingen in het geheugen terug te roepen. Dadelijk bij den aanvang van den onafhankelijkheidsoorlog maakte hij zich gereed om tegen Sardinië, tegen Italië, tegen zijn volk op te trekken, dat 4000 vrijwilligers gezonden had om de vrijheid van het gemeenschappelijk vaderland te verdedigen. Op het eerste gerucht onzer overwinningen, toog hij op de vlugt, vervolgd door zijn kwaad geweten; hij vlugtte en sleepte in het vijandelijk kamp onze arme soldaten mede wien hij herhaaldelijk beloofd had, hen niet in een burgerkrijg te wikkelen. Bij zijne vlugt nam hij uit de schatkist 600,000 fr., zonder de staatsschulden of de soldij zijner troepen en der Oostenrijksche troepen te betalen; hij nam het goud, het zilver en de juweelen der kroon mede, de kleinodiën en medailles der musea en de kostbaarste boeken en zeldzaamste manuscripten. Kracht noch moeds genoeg hebbende om zich in zijne positie te handhaven, verklaarde hij iedereen tot oproerling die jegens hem in trouw om het vaderland te dienen zou te kort schieten, en hij nam te midden der Oostenrijkers als trophee en tot tijdverdrijf, meer dan 80 staatsgevangenen mede, door de militaire kommissiën veroordeeld, door die kommissiën, welke er gedurende zijne regering 443 hebben veroordeeld. Hij ging in het Oostenr. leger, hij streed niet, en woonde de nederlaag van Solferino bij.

"Laat ons nu een oog slaan op de neigingen en de beschaving der bevolking. In 1831 nam zij geen weêrwraak; in 1848 vergaf zij oude en nieuwe beleedigingen en vroeg de vrijheid en onafhankelijkheid, door bij algemeene stemming tot de aansluiting aan het huis van Savoije te besluiten. In 1859 werd deze stemming door de duidelijkste manifestatiën van eendragt hernieuwd. Bij de bijna ongeloofelijke tijding der preliminairen van Villafranca, werden de gemoederen ongerust, zonder zich echter te laten ter neêrslaan. Het volk voorzag zelf in zijne veiligheid en hernieuwde met 90,000 stemmen zijn eerebond met koning *Victor Emmanuel* in Italië. Ik ben niet gewoon het volk te vleijen, maar heden moet ik getuigen, dat het in de moeijelijke beproeving der onzekerheid zich bewonderenswaardig heeft getoond door wijsheid en moed. De lange les van het ongeluk is dus voor de opvoeding der Italianen evenmin verloren geweest als het tienjarig voorbeeld van Sardinië. Het bestuur van den koning van Sardinië heeft 40 dagen geduurd. Hij heeft de burgerlijke vrijheid en gelijkheid afgekondigd, de nationale militie ingesteld, de geregtshoven gereorganiseerd, de stokslagenstraf afgeschaft, de burgers gewapend, de intrest der staatsschuld betaald, geene nieuwe belastingen geheven en de gewetensvrijheid geëerbiedigd. Ik behoef u niet te zeggen waarom ik het hoogste volksgezag heb aanvaard, na voor den koning van Sardinië de funktien van goeverneur te hebben waargenomen. Daar echter het buitenland op minder billijke wijze mijn besluit heeft kunnen beoordeelen, zal ik mij openlijk verklaren. Zoodra ik de preliminairen van Villafranca kende, meende ik, dat het Modeensche volk zich in de noodzakelijkheid zou bevinden, zich zelven te besturen, en nam ik dadelijk het besluit, den last mij door den koning opgedragen neêr te leggen, ten einde eene algeheele vrijheid van handelen te krijgen. En daar Modena en Reggio mij met het burgerregt vereerd hadden, achtte ik het onwaardig mij terug te trekken bij het ontstaan van moeijelijkheden en gevaren. Ik besloot dus te blijven, zonder dit voor mijne vrienden te verbergen. Toen werd mij de diktatuur aangeboden. Kon ik, na de eerbewijzingen te hebben genoten, met eere mij aan de moeiten en opofferingen onttrekken? Dat zij mij beoordeelen, die, als ik, zich aan Italië gewijd en het daar gediend hebben, waar zij geboren, waarheen zij uitgeweken zijn, waar zij miskend en geëerd werden, als zij het lief hadden in de lange dagen van rouw, gelijk in die veel kortere waarin het geluk ons toelachte. Die het altijd bemind en gediend heeft, heeft het nooit gevleid. Eene weigering scheen mij eene laagheid; ik ging met mijn hart te rade, en ik nam aan. Ik nam aan, omdat ik vertrouwde op de deugd der bevolkingen, op de lotsbestemming van Italië, op de regtvaardigheid der openbare meening, op het patronaat van het beschaafd Europa. Ziedaar mijne en uwe geheimen. Als diktator heb ik de door eenige huurlingen bedreigde, en door alle vrienden der vrijheid beschermde orde gehandhaafd. Ik heb de volksvergadering bijeengeroepen, de troepen georganiseerd, de bescheiden van het noodlottig voorgaand bewind openbaar gemaakt; ik heb een krachtig militair bondgenootschap gesloten met de andere Ital. provinciën, die, als wij, het regt hebben vrij te zijn en zich in het belang harer nationaliteit te vereenigen. U behoort het nu, te verklaren omtrent het toekomstig lot van het volk dat gij vertegenwoordigd, en wettiglijk het openbaar gezag, dat ik in uwe handen neêrleg, te konstitueren. Wij, allen, die de vrijheid en de eenheid des vaderlands in Midden-Italie ten doel hebben, moeten nu met orde en eendragt op den weg van eer blijven voortgaan, die de zekerste raadgeefster is zoo voor menschen als volken. Volharden wij dus met geduld, met vastberadenheid; erkennen wij de ons bewezen diensten, maar dulden wij geen overwigt. Laat ons gereed zijn ons te besturen, gereed de wapenen op te vatten, en geven wij Europa het voorbeeld van orde en rust, zoo slechts onze vrijheid worde verzekerd en Italië den Italianen zal zijn."

WEENEN, 24 Augustus.

De *Oestenr. Corr.* meldt, dat de *Eco Li Fiume* verzekert, dat de Fransche regering weigert de door de kommissie van prijsverklaring reeds veroordeelde schepen terug te geven.

BERLIJN, 22 Augustus.

De prins-regent heeft gister avond Potsdam verlaten en zich naar Ostende begeven. Het oogenblikkelijk gevaar van 's konings toestand schijnt dus geweken.

Het ministerie houdt zich ijverig bezig met de wetsontwerpen voor de aanstaande zitting van den Landdag. O. a. zal een ontwerp worden ingediend betreffende de verdeeling in kiesdistrikten, hetgeen tot dusverre zeer willekeurig geschiedde.

De nota van lord *John Russell* aan ons kabinet, waarin de wensch wordt uitgedrukt, dat Pruissen in alle Europeesche kwestiën met Engeland zamen zal gaan, is, naar men verneemt, reeds dadelijk na het sluiten van den vrede aan den Engelschen gezant alhier gezonden.

Te Aken werd den 18. ll. 's namiddags omstreeks half vier ure eene sterke aardschudding in de rigting van het N. W. naar Z. O. gevoeld.

Den beroemden komponist van *Hans Heiling*, den *Vampyr* en den *Tempelier*, den hofkapelmeester *Heinrich Marschner*, is door den koning van Hannover pensioen verleend. De maëstro zal zijne overige levensjaren in rust doorbrengen.

BERLIJN, 23 Augustus.

's Konings toestand was gisteren geruststellende; de toeneming der krachten en, daarmede de verbetering in de verminderde werkzaamheid der hersenen, is duidelijk merkbaar. De nacht is goed doorgebragt.

LONDEN, 23 Augustus.

De koningin en de prins-gemaal begeven zich heden naar het kamp van Aldershot, ter bijwoning van eene groote revue.

Een gerucht dat de prins van *Wallis* eene reis naar Canada zoude ondernemen, wint daardoor veld, dat verscheidene personen van zijne hofhouding met de overmorgen van Liverpool vertrekkende stoomboot zich naar Quebec zullen begeven.

De *Times* bespreekt heden weêr de kwestie van het houden van een kongres. Het blad roept daarbij den Italianen toe, op zich zelven te vertrouwen, hunne hoop te vestigen op de volksvergaderingen, op de geesdrift des volks, op den moed van het leger van Midden Italië, op de trouw van *Garibaldi*, maar niet op dezen of genen keizer, of op de sympathie van deze of gene mogendheid, en nog veel minder op een Europeesch kongres. Het wil eerst dan een kongres hebben, als dit geroepen zou worden om de tot *fait accompli* geworden vrijheid van Italië te bekrachtigen en te waarborgen.

Nadat door de eigenaars der Great Eastern een aanbod van den heer *Lever* om voor eene reis heen en terug naar Amerika 20,000 £ te betalen, van de hand gewezen was, stelde hij voor, behalve de genoemde som ook nog voor eigene rekening de voor de reis benoodigde steenkolen te leveren. Het schijnt echter, dat de eigenaars het schip niet willen verhuren. Zij kondigden heden aan, dat het in het begin der volgende maand eene kleine zeereis van twee dagen en tusschen den 15. en 20. zijne eerste reis naar Amerika zal doen. Er worden alleen passagiers eerste klasse medegenomen.

Over een paar dagen moet het doodvonnis voltrokken worden aan Dr. *Smethurst* te Richmond, die, ten tweede male gehuwd, zijne eerste vrouw naar het oordeel der jury heeft vergiftigd, om de straf van bigamie te ontgaan.? 4 geneesheeren, die de vrouw hadden behandeld, beweerden, dat het ontegenzeggelijk was dat er vergift was toegediend. Dit bleek uit de werking hunner geneesmiddelen. Bij de lijkopening is echter geen vergift gevonden, maar antimonium. De jury heeft aangenomen, dat door 't tegengift het bewijs van de vergiftiging is weggenomen.

— 23 *Aug.* Gec. $95^3/_4$; Peru $4^1/_2$ pCt. —; 3 pCt. —; Venez. 5 pCt. $28^1/_2$; $2^1/_4$ pCt. $15^1/_2$; Port. 3 pCt. $45^1/_2$; Sp. 3 pCt. $45^1/_4$; $1^1/_2$ pCt. $33^1/_8$; Rusl. $4^1/_2$ pCt. —; 5 pCt. —; Holl. $2^1/_2$ pCt. 65; 4 pCt. —; Sard. 86.

PARIJS, 22 Augustus.

Er is weder sprake van een groot-admiraalschap voor prins *Napoleon*. Hiermede zou dan, naar men zegt, de portefeuille van marine en die van koloniën vereenigd worden.

Sedert ongeveer twee weken heeft eene zeer merkbare toenadering tusschen onze regering en het Britsch kabinet plaats gevonden. Frankrijk en Engeland zijn het nu geheel eens, dat de Midden Italiaansche kwestie slechts door een Europeesch kongres te regelen is, en graaf *Persigny* heeft te Londen de bepaalde verzekering gegeven, dat Frankrijk in geen geval de restauratie met kracht van wapenen zal ondersteunen.

Men zegt, dat de keizer voor bij naar Parijs terugkeert te Osborne een bezoek zal brengen.

Dit stelsel zegt men dat van bloot defensieven aard is.

De amnestie heeft in de departementen den besten indruk gemaakt.

De geheele Fransche kust wordt met gegroefde kanonnen gewapend, zoowel de reeds bestaande als de nieuw aangelegde batterijen. Alle batterijen worden met elkander in telegrafische verbinding gebragt. Van wege het ministerie van oorlog is last gegeven, om een millioen patronen en 300,000 kanonskogels te vervaardigen.

Behalve de reeds genoemden moeten gen. *Changarnier* en kolonel *Charras* te Parijs zijn teruggekeerd, en zou ook advokaat *Baze* van de amnestie gebruik maken, om te Agen te trachten zijne kliënten te hervinden.

Het voornaamste orgaan der demokratische partij, het dagblad *de Siècle*, geeft in een artikel, getiteld: „Magt en Vrijheid," zijner geestdrift voor Piëmont op de volgende wijze lucht:

„Al wat in Italië voorgevallen is en nog dagelijks geschiedt, moet voor ieder, die nadenkt, gewigtige lessen bevatten.

„Ter eener zijde ziet één van Europa's grootste mogendheden, welke sedert 40 jaren meesteres van het schiereiland was, zoo aan zich als de haren bevolkingen en gewesten ontvallen.

„Ten andere ziet een kleine Staat, nog kort geleden verpligt de harde wet des overwinnaars na te leven, aller harten en bezittingen tot zich komen.

„Van die twee partijen beschikt de een over stoffelijke magt, de andere over vrijheid . . . .

„Zal dat indrukwekkend voorbeeld van den invloed der vrijheid geene les zijn voor hen, die uitsluitend het geweld huldigen?"

De overkomplete paarden en muilezels van de artillerie en van den trein zullen om niet ten gebruike worden gegeven aan landbouwers, welke daarom aanvrage doen en zich verbinden om ze op de eerste oproeping terug te geven en intusschen goed te onderhouden, zullende die dieren na verloop van negen jaren van zelf hun eigendom worden.

30 departementen hebben de aandacht der regering gevestigd op het gevaarlijke van het gebruik van lucifers en verlangen, dat verboden zal worden lucifers met phosphorus te vervaardigen. Men wenscht ze vervangen te zien door de zoogenaamde amorphe lucifers die de akademie als onschadelijk heeft erkend.

— 23 *Aug.* Rente op tijd 3 pCt. 69,05; Fr.-Oost. Spw. 557,50; Sp. 1 1/2 pCt. —; 3 pCt. —.

BRUSSEL, 22 Augustus.

Naar men verzekert, zullen de manoeuvres in het kamp van Beverloo den 25. dezer, onder kommando van den hertog van Braband, aanvangen, zullende 26,000 man en 3000 paarden daaraan deelnemen.

ADVERTENTIEN.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON, M. J. G. C. KOCH, geb. DE VRIES.
Utrecht, 22 Augustus 1859.
Algemeene kennisgeving.

*** Den 22. Augustus overleed te Rotterdam onze veel geliefde Zuster en Behuwdzuster, HENRIËTTA JACOBA BREUKELMAN, geb. SCHERPENHUIJZEN.

W. SCHERPENHUIJZEN.
P. J. SCHERPENHUIJZEN.
Eenige kennisgeving. VAN LAAR.

*** Voor de blijken van belangstelling ondervonden, na de bevalling mijner echtgenoot en gedurende hare daarop gevolgde ongesteldheid, betuig ik ook namens haar mijnen dank.

J. W. GUNNING.

*** Die iets te vorderen heeft van — of eenige goederen, gelden of papieren onder zich mogt hebben, behoorende tot de nalatenschap van CORNELIA OTTEN. in leven wed. van GERRIT VAN SCHAIK, gewoond hebbende te Maarssen en aldaar onlangs overleden, wordt verzocht daarvan *ten spoedigste* opgaaf en betaling te doen ten kantore van den Notaris F. L. TISSOT VAN PATOT te Maarssen of den Notaris I. J. VAN DEN HELM te Maarsseveen.

*** Bij vonnis van de Arrondissements Regtbank te Utrecht, van den 15. Junij 1859, is verklaard, dat GEORGIUS ANTONIUS VAN DER WIELEN en ADRIANA SWENKER, echtelieden, wonende te Utrecht, op hun gezamentlijk verzoek, zijn gescheiden van tafel en bed met al de gevolgen daaraan door de Wet verbonden.

Voor uittreksel, ingevolge de Artikelen 828 en 811 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

A. S. VAN HENGELAAR,
Procureur.

OPENBARE AANBESTEDING.

*** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen, op Zaturdag den 3. September 1859, des namiddags ten één ure, ten Stadhuize, in het openbaar aanbesteden:

Het maken van eenige afvoerkanalen in plaats van de open goten aan de Oudegracht.

Het bestek ligt ter inzage aan Stads timmerhuis achter Klarenburg; aanwijzing zal plaats hebben op Dingsdag den 30. Augustus 1859, des voormiddags ten 9 ure, te beginnen aan de Viebrug.

Utrecht, 24 Augustus 1859.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

*** Op Zaturdag den 3. September 1859, 's namiddags ten 5 ure, zal in het lokaal der verkoopingen te Utrecht achter Sint Pieter in het openbaar worden verkocht: Een WINKELHUIS, ERF en GROND, staande en gelegen te Utrecht aan de Zuidzijde van de Romerburgerstraat, wijk A. No. 534; — bestaande in een Voorhuis, twee Beneden- en twee Bovenkamers, Kelderkeuken, Provisiekelder en Zolder met Meidenkamertje.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris H. DUYFJES te Utrecht.

Te Huur of te Koop met 1 November aanstaande:

*** Het BUITENVERBLIJF genaamd *KONINGSLUST*, bestaande in eene Heerenhuizinge, met 10 Kamers, Keuken, Kelder en verdere gemakken, Schuur, Tuin en Moesland, te Utrecht buiten Wittevrouwen, aan den straatweg naar Hilversum. Huurprijs *f* 375.— per jaar. Te bevragen bij J. N. WILLEMS, Timmerman. Neude. Utrecht. Brieven franco.

*** Er wordt ten spoedigste **gevraagd**, eene JAVAANSCHE VROUWELIJKE BEDIENDE, ter oppassing van een kind aan boord, gedurende de zeereis naar Batavia. Adres franco onder n°. 158, aan den Boekhandelaar W. F. DANNENFELSER, alhier.

PHOSPHORZURE GUANO.

*** Deze **GUANO** beveelt zich niet alleenlijk aan door derzelver uitstekende eigenschappen, maar ook door den buitengewoon billijken prijs.

Dezelve biedt verder het belangrijke voordeel boven andere soorten aan, dat zij niet zooals deze vernietigt (in plaats te bevruchten) wanneer men ze soms rijkelijk gebruikt.

De prijs is: *f* 4 1/4 p. 50 kilo, bij hoeveelheden van 5 tot 20000 kilo.
„ „ „ - 4 1/2 „ „ „ „ „ 1 „ 5000 „
„ „ „ - 4 3/4 „ „ „ „ beneden de 1000 „

Deze prijzen zijn *vrij aan boord* met inbegrip van de zakken; tegen *kontante betaling* TE KOOP bij

A. ELLERMAN, *Scheepmakershaven, Punt, te Rotterdam.*

*** **Wordt verlangd** tegen November, eene bekwame WERKMEID en eene ONDERKEUKENMEID, beide van de Prot. Godsd. en van goede getuigen voorzien. Adres franco onder lett. M. bij J. W. EVERSZ, Boekhandelaar te Zeyst.

*** J. ENSINK, Mr. Boekbinder, Domplein, vraagt ten spoedigste een paar **Leerlingen** voor de Binderij, waaronder zoo mogelijk een, die reeds eenigen tijd bij het vak is werkzaam geweest.

Utrecht, 24 Augustus 1859.

*** Ten einde deswege bestaande *misvattingen* en veelvuldige *schriftelijke aanvragen* te voorkomen, breng ik mits deze ter kennisse van het belanghebbend publiek, dat ik, door Gods zegen *hersteld* van de langdurige ongesteldheid, waaraan een *noodlottig toeval* mij deed lijden, mijne *praktijk* reeds sedert eenigen tijd heb *hervat*; dat ik iederen *Dingsdag* voor *consulterende lijders* in het Hôtel van den Heer *Dormolen* (Botersloot) te *Rotterdam* te spreken ben; en dat de *lijders* weder als vroeger te *Zuiderburg* kunnen worden *opgenomen*.

De Directeur van het Geneeskundig Etablissement te Zuiderburg nabij 's Gravenhage,
W. HENDRIKSZ,
Docter in de Genees-, Heel- en Verloskunde, Oogarts en consulterend Geneesheer van Z. M. den Koning.

*** **De Middelburgsche Schippers** maken bij deze bekend, dat zij thans geregeld iedere Zaturdag zullen vertrekken op *Middelburg*, *Zierikzee*, *Goes*, *Bergen op Zoom* en verder met geheel *Zeeland* corresponderen, Tot het bezorgen van goederen als anderzins vervoege men zich aan de Legplaats buiten de Weerdbarrière, en ten woonhuize van mij, Schipper, op de Nieuwe Kade, wijk C. 992.

WEEMHOFF.

P. S. Tevens wordt gemeld, dat Schipper OUWERKERK geregeld om de veertien dagen des Woensdags van hier zal vertrekken, op *'s Bosch*, *Maastricht* en geheel *Noord-Brabant* correspondeerende, waarvoor mede bij mij informatiën en goederen aangenomen worden.

OPWEKKEND WOORD

VAN

BESTUURDERS VAN HET NEDERLANDSCHE ZENDELING-GENOOTSCHAP

AAN DE

PROTESTANTSCHE CHRISTENEN *in Nederland.*

wordt uitgegeven bij M. WIJT en ZONEN, te Rotterdam, en is alom verzonden.

Prijs **10 Cents**, met 25 Ex. ***f* 2,** met 50 Ex. ***f* 3,50,** met 100 Ex. ***f* 6.**

*** DOOR DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY worden alle *huidziekten* genezen, hoe verouderd die ook mogen zijn. *Gerrit Jan de Vries*, te Batavia, leed langen tijd aan huidziekte; zijn aangezicht, armen en beenen waren met puisten bedekt, voortspruitende uit scheurbuikziekte; alle door hem aangewende middelen waren vruchteloos. Eindelijk gebruikte hij de zalf en pillen van *Holloway*, welke spoedig eene verbetering in zijnen toestand veroorzaakte, en hem vervolgens in weinig weken tijds geheel herstelde. Door deze zalf worden wonden genezen van twintig jaren oud.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY'S etablissement.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Aug.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Opmerkingen.
			N. a						
23	2	n.	0.5	764.86	75.0	+ 5.9	0.73	0.	Ligt bewolkt.
	10	no.	0.0	64.61	60.4	+ 0.4	0.98	0.	Helder.
24	8	no.	0.0	64.01	68.4	+ 4.5	0.80	0.	Bijna helder.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 23 Augustus 1859.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2 1/2	pCt.	63 1/8	63 3/8	63 1/8
dito dito	3	„	76 1/4		
dito dito	4	„	96 13/16		
Amortisatie-Sijndikaat	3 1/2	„	94		
Handelmaatschappij . .	4 1/2	„	127	127 1/8	127 1/8
SPANJE.					
Obligatien	1 3/4	pCt.	32 3/4	32 7/8	32 3/4
Binnenl. Schuld	3	„	41 1/2	41 9/16	41 9/16
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	44 7/16	44 1/2	
dito 1856/57	3	„	43 1/2	43 5/8	
dito uitgestelde			30		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°.*	5	„	105		
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	102 3/4		
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	„	85		
dito 5e Serie	5	„	94 1/4	94 3/8	
dito 1855 6e Serie . .	5	„	100 5/8	100 11/16	100 11/16
Certifik. van Assign. .	6	„	65 1/8		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			156	156 1/2	156
Obligatiën	4	pCt.	80		
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	„	100 3/4	100 7/8	
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	57 15/16	58 3/16	58 1/16
Oblig. Rente Am. . . .	5	„	75 1/4	75 3/8	75 5/16
dito dito Nat. 1854 . .	5	„	62 1/4	62 7/16	62 1/4
dito dito	2 1/2	„	30 9/16	30 1/4	30 9/16
BRAZILIË.					
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	99 1/4		
AMERIKA.					
Venez. Oblig.	3	„	27 1/16	27 3/16	
Grenada, Oblig. . . .	3 1/4	„	16 7/16		
Mexiko, Obl.	3	„	19 1/4	19 7/16	
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	80	80 1/4	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.